การพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน เพื่อการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

The Development of Community Information System for Participation Community Management in Phasi Charoen District, Bangkok

เอกรินทร์ ตั้งนิธิบุญ[1*] และ วิชัย สีแก้ว[2]

Eakrin Tungnitiboon[1*] and Wichai Sikaew[2]

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี[1*,2]

Faculty of Science and Technology, Dhonburi Rajabhat University[1*,2]

E-Mail : eakrin.t@dru.ac.th

(Received : November 8, 2024; Revised : December 17, 2025; Accepted : December 23, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน เพื่อการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร และ 2) ประเมินผลความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ฐานข้อมูลใช้ MySQL (version 5.7) และใช้ภาษา PHP, HTML5, CSS, JAVASCRIPT, JQUERY และ 2) แบบประเมินผลความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 51 คน จาก 51 ชุมชนในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การออกแบบระบบฐานข้อมูลระบบสารสนเทศชุมชน เพื่อการบริหารจัดการชุมชน จำนวน 7 หมวด ได้แก่ ข้อมูลด้านสังคม ข้อมูลด้านสาธารณสุข ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชน ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลด้านการจัดการภายในชุมชน และข้อมูลด้านการสื่อสาร 2) ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศชุมชนของผู้ใช้งาน พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อการใช้งาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.43 โดยด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศ, ระบบสารสนเทศชุมชน, ระบบฐานข้อมูล, การบริหารจัดการชุมชน

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop a community information system to support participatory community management in Phasi Charoen District, Bangkok, and 2) to evaluate user satisfaction with the developed system. The system was implemented using MySQL (version 5.7) as the database and PHP, HTML5, CSS, JavaScript, and jQuery for the application development. The research instrument for data collection was a user satisfaction questionnaire on the community information system. The target group consisted of 51 community leaders from 51 communities in Phasi Charoen District, Bangkok. Data were analyzed using descriptive statistics, namely mean and standard deviation.

The research findings revealed that 1) the community information system was designed to manage community data across six main categories: social information, public health, community economy, environment, internal community management, and communication; and

2) user satisfaction with the community information system was at the highest level overall ($\bar{x}$= 4.53, S.D. = 0.43), with the highest-rated aspect being ease of use.

Keywords : Information System, Community Information System, Database System, Community Management

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุน (Enabling Technology) ในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570 ที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับภาครัฐไทยสู่เป้าหมายการให้บริการที่ตอบสนองประชาชนและลดความเหลื่อมล้ำ การเพิ่มความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจ การสร้างความโปร่งใส ที่เน้นการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชนโดยไม่ต้องร้องขอและการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน [1] โดยรัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อให้เกิดการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านนวัตกรรม การพัฒนาคน การให้บริการต่าง ๆ ของภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สร้างสารสนเทศและองค์ความรู้ต่าง ๆ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสให้ชุมชนได้รับเท่าเทียมด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งระบบสารสนเทศชุมชน [2] เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ใช้ในรวบรวมข้อมูลมิติต่าง ๆ ของชุมชน ได้แก มิติด้านภูมิปัญญา มิติด้านวัฒนธรรม มิติด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ที่ถูกเก็บรวบรวมด้วยกระบวนการทั้งมีสวนร่วมและไม่มีสวนร่วมของคนชุมชน แล้วนำมาจัดระเบียบ แยกแยะ วิเคราะห ประมวลผล และนำเสนอผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเชน ผ่านเว็บไซต ผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือ เพื่อประโยชนตอการพัฒนาหรือการเขาถึงข้อมูลเหลานั้นเพื่อการเรียนรูของผู้คนในชุมชนและคนทั่วไปที่สนใจ จากการศึกษาการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการจัดการข้อมูลชุมชน กรณีศึกษาตำบลนาครัว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง [3] พบว่า จากกการรวบรวมข้อมูลชุมชนจากประชาชนในแต่ละครัวเรือนทั้ง 12 หมู่บ้านในตำบลนาครัว และนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์และออกแบบเชิงวัตถุ จึงได้พัฒนาระบบในรูปแบบแอปพลิเคชันเพื่อจัดการข้อมูลชุมชน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเข้าถึงบริการของรัฐ 2) ด้านสุขภาพ 3) ด้านความเป็นอยู่ 4) ด้านรายได้ และ5) ด้านการศึกษา และจาการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการทำงานระบบจัดการข้อมูลชุมชน พบว่ามีระดับความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ($\pm$0.50) ซึ่งผู้บริหารชุมชนได้นำสารสนเทศที่ได้จากการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อจัดการข้อมูลชุมชน มาสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและความเข้มแข็งของชุมชน

เขตภาษีเจริญ เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในกลุมเขตกรุงธนใต้ โดยแบ่งพื้นที่การปกครองออกเป็น 7 แขวง คือ แขวงบางหวา แขวงบางด่วน แขวงบางจาก แขวงคูหาสวรรค์ แขวงปากคลอง แขวงบางแวก และแขวงคลองขวาง [4] โดยสภาพโดยทั่วไปมีลักษณะกึ่งชนบทกึ่งชุมชนเมือง มีประชากรอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก จากการขยายตัวทางด้านธุรกิจต่าง ๆ ระบบสาธารณูปโภค โดยเฉพาะด้านการคมนาคม จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงจากชุมชนเกษตร เป็นนชุมชนเมืองมากขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ในหลายมิติไม่วาจะเป็นการคมนาคม มีรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล หรือสายสีน้ำเงิน และรถไฟฟ้าบีทีเอส สายสีลม ความเป็นสังคมเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ผู้คนในพื้นที่มีความเป็นอยู่แบบตัวใครตัวมัน ขาดการมีสวนร่วม โดยทางเขตภาษีเจริญยังขาดเทคโนโลยีในการสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ช วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ให้มีความถูกต้องและครบถ้วนมากขึ้น เพื่อเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการพัฒนาชุมชน โดยผู้ที่มีบทบาทในการบริหารและพัฒนาต้องยึดหลักของการมีส่วนร่วมที่ว่า ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ วางแผนงาน การปฏิบัติการ และร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ที่จะแสดงให้เห็นถึง ความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมกัน ทั้งนี้ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศการมี

ส่วนร่วมดังกล่าวต้องมีมิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการมีส่วนร่วมโดยการใช้เทคโนโลยีต้องให้เกิดประโยชน์สูงสุด [5]

จากข้อมูลข้างต้น จึงเกิดแนวทางการศึกษาในครั้งนี้ จึงได้การพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน เพื่อการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วม ของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการจัดเก็บฐานข้อมูลชุมชนให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน ทำให้ชุมชน และสำนักงานเขตภาษีเจริญ สามารถเข้าถึงข้อมูลชุมชน ในการวางแผนพัฒนาชุมชน โดยที่ประชาชนจะได้รับข้อมูลเพื่อร่วมกันคิดร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนเกิดการพัฒนาชุมชนได้ตรงตามความต้องการของชุมชน

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน เพื่อการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

1.2 เพื่อประเมินผลความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ระบบสารสนเทศ

ความหมายของหมายระบบสารสนเทศ [6] หมายถึง กระบวนการรวบรวม บันทึกประมวลผล ข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ โดยอาศัยบุคคลและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เหมาะสมกับงานหรือเพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมจัดการและสนับสนุนการตัดสินใจ โดยกระบวนการทำงานของระบบสารสนเทศ ประกอบด้วยกระบวนการทำงานหลัก ๆ ดังต่อไปนี้ 1) ส่วนที่นำเข้า (Input) เป็นการนำข้อมูลดิบ (Data) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมเข้าสู่ระบบ เพื่อนำไปประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ 2) การประมวลผล (Processing) เป็นการเปลี่ยนแปลงหรือแปรสภาพข้อมูลจะนำเข้าสู่ระบบ (Input) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ (Output) ที่สามารถใช้ในการตัดสินใจได้ โดยการเปลี่ยนแปลงหรือแปรสภาพนั้น อาจจะเป็นการคำนวณ การเปรียบเทียบหรือวิธีการอื่น ๆ ก็ได้โดยการประมวลผลสามารถทำได้ด้วยตนเองหรือสามารถใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยก็ได้ 3) ส่วนที่ผล (Output) คือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลหรือสารสนเทศ อยู่ในรูปแบบของรายงาน (Report) หรือแบบฟอร์มต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานต่อไป 4) การจัดเก็บข้อมูล (Storage) เป็นการจัดเก็บข้อมูลดิบหรือสารสนเทศทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ เนื่องจากการนำข้อมูลดิบเข้าสู่ระบบจะมีการจัดเก็บจนถึงระยะเวลาหนึ่งแล้วจึงนำไปประมวลผล หรือสารสนเทศที่ได้จากการประมวลผลก็ต้องจัดเก็บเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับสารสนเทศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต วัตถุประสงค์หลักของการจัดเก็บคือการนำกลับมาใช้ใหม่ในอนาคต

2.2 ระบบฐานข้อมูล

เกศรา โชคนำชัยสิริ และคณะ [7] ได้กล่าวถึงฐานข้อมูล (Database) คือ กลุ่มของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเป็นเรื่องเดียวกัน เช่น กลุ่มข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานบริษัท ประกอบด้วย รหัสพนักงาน ชื่อ นามสกุล เบอร์โทรศัพท์ และกลุ่มข้อมูลดังกล่าว ถูกจัดเก็บอยู่รวมกันหลาย ๆ กลุ่ม ซึ่งอาจจะเก็บอยู่ในรูปแฟ้มเอกสารหรืออยู่ในคอมพิวเตอร์ โดยฐานข้อมูลมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล
2) ข้อมูลที่จัดเก็บมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องเป็นเรื่องเดียวกัน
3) สามารถแสดงออกมาอยู่ในรูปแบบของตารางได้

ส่วนประกอบของตารางข้อมูลในฐานข้อมูล โดยทั่วไปแล้วตารางข้อมูลที่ใช้งานกันจะประกอบด้วยแถว (Row) และคอลัมน์ (Column) ต่าง ๆ แต่ถ้ามองกันในรูปแบบของฐานข้อมูลแล้ว เราจะเรียกรายละเอียดในแถวว่า เรคคอร์ด (Record) และเรียกรายละเอียดในแนวคอลัมน์ว่า ฟิลด์ (Field) ในฐานข้อมูล 1 ระบบอาจประกอบด้วยตารางข้อมูลมากกว่า 1 ตาราง ฐานข้อมูลที่มีตารางข้อมูลมากกว่า 1 ตาราง และมีตารางตั้งแต่ 1 คู่

ขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์กันด้วยฟิลด์ใดฟิลด์หนึ่ง หรือเรียกฐานข้อมูลประเภทนี้ว่า “ฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์” หรือ relational database

2.3 สารสนเทศชุมชน

ความหมายของระบบสารสนเทศชุมชน [8] หมายถึง ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาชุมชนที่อำนวยความสะดวก และ ให้ข้อมูลแก่ประชาชน ในรูปแบบของเว็บไซต แอปพลิเคชั่น และการติดต่อสอบถามโดยตรงกับหนวยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบงประเภทของการบริการให้ความรู้แก่ชุมชน 3 ประเภทคือ 1) การบริการแหลงข้อมูลสำรองเพื่อการอ้างอิง สำหรับหนวยงานหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในงานวิจัยและพัฒนา ได้แก่ ข้อมูลสถิติประชากร ข้อมูลเกษตรกร 2) การบริการข้อมูลโดยตรง เป็นการบริการให้คำแนะนำสำหรับประชาชนโดยตรงกับเจ้าหน้าที่ หรือผานระบบแอปพลิเคชั่น 3) การบริการด้วยตนเอง เป็นการศึกษาหาความรู้โดยผู้คนที่สนใจ โดยการให้ข้อมูลดังกลาวแก่ประชาชนในชุมชนได้เข้าใจระบบการใช้งานจะส่งผลดีต่อความสะดวกของการพัฒนาชุมชนต่อไป

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกรัฐ ปัญญาเทพ และคณะ [9] ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการระบบข้อมูลชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของศูนย์ดิจิทัลชุมชนและภาคประชาชน พบว่าจากการศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลของชุมชน มีความต้องการในระดับมากและมากที่สุด สำหรับข้อมูลภาคประชาชนมีจำนวน 13 รายการ สำหรับกลุ่มตัวอย่างในตำบลมีจำนวน 7 รายการ ซึ่งปัจจัยของความต้องการให้มีระบบข้อมูลของชุมชนนั้นต้องการให้มีเพื่อใช้ประกอบการวางแผนแก้ไขปัญหา ติดตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา อันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้วยสมาชิกในชุมชนเอง ซึ่งจะทำให้การแก้ปัญหานั้นตรงกับสภาพความเป็นจริงที่สมาชิกในชุมชนเผชิญอยู่ เป็นการสร้างความเข้มแข็งในชุมชนจากการใช้ข้อมูลเป็นฐานของการดำเนินการ จากการพัฒนาต้นแบบระบบจัดการข้อมูลชุมชน สร้างเป็นเว็บแอพพลิเคชัน โดยออกแบบกระบวนการจัดการข้อมูลชุมชนจากการประยุกต์ใช้แนวคิดของกรอบการดำเนินงานบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ได้แนวทางการจัดการระบบข้อมูลชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของศูนย์ดิจิทัลชุมชนและภาคประชาชนที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการระบบข้อมูลชุมชนซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ประการโดยมีผลประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.80, S.D. = 0.29)

สุกัญชลิกา บุญมาธรรม [10] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในจังหวัดเพชรบุรี กรณีศึกษาอำเภอบ้านลาด (บ้านลาดโมเดล) พบว่า 1) ผลการพัฒนาต้นแบบระบบฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้อำเภอบ้านลาด เป็นกรณีศึกษา มีผลการดำเนินการ ดังนี้ (1) การแสดงผลข้อมูลแผนที่สามารถแสดงผลตำแหน่งของพื้นที่ที่มีปัญหาและความต้องการชุมชนตามตำแหน่งหรือพิกัด (2) ส่วนบันทึกข้อมูลระบบสามารถจัดเก็บความต้องการในส่วนติดต่อกับผู้ใช้และจัดการฐานข้อมูลเพื่อนำไปแสดงผลในแผนที่กูเกิ้ลและ การแสดงผลการติดตามชุมชนเป้าหมายที่ได้รับการช่วยเหลือหรือตอบสนอง 2) ผลการสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนอำเภอบ้านลาด พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดอันดับแรก คือปัญหาความยากจน คิดเป็นร้อยละ 36.55 และ 3) ผลการศึกษาการยอมรับต้นแบบระบบฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชน พบว่าในภาพรวมผู้ประเมินให้การยอมรับระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยที่ 4.53 ประเด็นด้านฟังก์ชันการทำงาน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยที่ 4.45 ประเด็นด้านประสิทธิภาพการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยที่ 4.53 ประเด็นด้านความง่ายต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยที่ 4.54 และประเด็นด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระดับมากที่สุดเฉลี่ยที่ 4.65

วิชชา ฉิมพลี สุระสิทธิ์ ทรงม้า และอรศิริ ศิลาลัย [11] ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโคกโคเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งผลการออกแบบและจัดทำระบบฐานข้อมูล โดยใช้ภาษา PHP ในการพัฒนาระบบ และจัดเก็บฐานข้อมูลด้วย MySQL ประกอบไปด้วยข้อมูลปฏิทินกิจกรรม ข้อมูลผู้นำชุมชน ข้อมูลชุมชน ข้อมูลผลการวิจัย ข้อมูลข่าวประชาสัมพันธ์

ข้อมูลองค์ความรู้ ข้อมูลภาพกิจกรรม และข้อมูลกระดานข่าว พบว่า เป็นระบบฐานข้อมูลที่ง่ายต่อการใช้งาน ผู้ใช้สามารถแก้ไขเพิ่มลบ ข้อมูลได้ด้วยตนเอง โดยระบบฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นแบ่งการทำงานออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนของผู้ใช้ระบบที่สามารถเข้าถึงข้อมูลด้านองค์ควารู้และส่วนของผู้ดูแลระบบที่สามารถจัดการข้อมูลผู้ใช้ระบบและข้อมูลบนเว็บไซต์ได้

สุเมธ พิลึก และจักรพันธ์ จันทร์เขียว [12] ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเงินกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ โดยพัฒนาระบบสารสนเทศโดยการประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตใช้โปรแกรม PHP ในการพัฒนาระบบ และใช้โปรแกรม MySQL ในการจัดการฐานข้อมูลโดยพัฒนาระบบสารสนเทศที่สามารถจัดการกับข้อมูลซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสมาชิกกองทุนคณะกรรมการ การจัดทำบัญชีกองทุน และการประมวลข้อมูลเป็นสารสนเทศในรูปแบบรายงาน ซึ่งสามารถนำมาช่วยในการบริหารจัดการเงินกองทุนสวัสดิการชุมชน ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และการประเมินผลระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเงินกองทุนสวัสดิการชุมชน พบว่าสมาชิกกองทุนมีความพึงพอใจด้านการออกแบบระบบ และ ด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก (3.57)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือการวิจัย

1.1 ระบบสารสนเทศชุมชน เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

1.2 แบบเก็บข้อมูลชุมชน เพื่อรวบรวมข้อมูลชุมชนสำหรับพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

1.3 แบบประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ โดยแบ่งประเมินเป็นด้านตรงตามความต้องการ (Function Requirement) ด้านสามารถทำงานได้ตามหน้าที่ (Function) ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability) ด้านประสิทธิภาพ (Performance) และด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Security)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ ชุมชนที่มีข้อมูลปรากฏในเขตภาษีเจริญ จำนวน 51 ชุมชน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้นำชุมชน จำนวน 51 คน จาก 51 ชุมชน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากผู้นำชุมชนเป็นผู้มีประสบการณ์และมีความเข้าใจบริบทชุมชน รวมทั้งเป็นผู้ใช้งานระบบสารสนเทศชุมชน

3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.1 การศึกษาแนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เป็นการค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง และแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

3.2 การวิเคราะห์ระบบ เป็นการเก็บข้อมูลจากผู้นำชุมชนเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานชุมชน ข้อมูลด้านสังคม ข้อมูลด้านสาธารณสุข ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชนข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลด้านการจัดการภายในชุมชน และข้อมูลด้านการสื่อสาร เพื่อไปใช้เป็นข้อมูลในการนำเข้าระบบฐานข้อมูล และสารสนเทศชุมชน

3.3 การออกแบบ เป็นการออกแบบระบบ โดยการจัดทำร่างระบบฐานข้อมูลระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกฐานข้อมูลออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ข้อมูลด้านสังคม ด้านข้อมูลประชากร ข้อมูลด้านสาธารณสุข ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชน ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลด้านการจัดการภายในชุมชน และข้อมูลด้านการสื่อสาร ซึ่งการจัดทำข้อมูลต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปของฐานข้อมูลจะทำให้ทราบระบบที่มีประสิทธิภาพโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาทำงานในการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในการบันทึกข้อมูลการค้นหาข้อมูลการแก้ไขข้อมูลการ

ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลอย่างทันท่วงทีทั้งในรูปการนำเสนอทางจอภาพและการออกรายงาน

3.4 การพัฒนาระบบ เป็นการพัฒนาโปรแกรม Web Application ในส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ระบบจัดการผู้ใช้งาน ระบบจัดการข้อมูลรายชื่อชุมชน ระบบบริหารจัดการหน้าหลัก และระบบบันทึก/แก้ไข/เรียกดู/ลบ ข้อมูลชุมชน ซึ่งคุณสมบัติของระบบสารสนเทศชุมชน คือ เป็นระบบแบบ Web-Application สามารถค้นหาหมู่บ้านที่ต้องการ สามารถเรียกดู/บันทึก/แก้ไข/ลบ ข้อมูล 7 ด้าน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบ คือ Microsoft Windows Server 2012 R2, Internet Information Services 8.5.9600.16384, HTML 5, CSS 3, JavaScript, PHP 7.4.9, MySQL Database Server 5.7.24 และ phpMyAdmin 5.0.4

3.5 การทดสอบระบบ เป็นการนำระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ให้ผู้นำชุมชนนำเข้าข้อมูล ชุมชน และดูผลลัพธ์ที่ได้ว่ามีความถูกต้องและให้ตรงกับความต้องใช้ของชุมชนหรือไม่

3.6 การติดตั้ง เป็นการนำระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ให้กลุ่มตัวอย่างใช้งานระบบ และทำการประเมินประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารสนเทศชุมชม โดยสอบถามจากผู้นำชุมชนเพื่อประเมินประสิทธิภาพการใช้งานระบบที่มีต่อระบบ

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย [13] โดยนำผลที่ได้เทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.01 – 1.50 หมายความว่า ระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ตามขั้นตอนการวิจัยที่ได้ออกแบบไว้ โดยได้ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลชุมชนเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จากผู้นำชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์ในฐานข้อมูลตลอดจนค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

1.2 วิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ข้อมูลสารสนเทศ 7 ด้าน ได้แก่ ข้อมูลด้านสังคม ข้อมูลด้านสาธารณสุข ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชนข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ข้อมูลด้านการจัดการภายในชุมชน และข้อมูลด้านการสื่อสาร โดยใช้เครื่องมือทางสารสนเทศ คือ แบบจำลองความสัมพันธ์เอนทิตี (Entity Relationship Diagram) ดังภาพที่ 1 และพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) และทำการออกแบบการป้อนเข้า (Input Design) ได้ออกแบบการป้อนเข้าและการผลให้อยู่ในส่วนเดียวกัน เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจของผู้ใช้ระบบเป็นผู้ป้อนข้อมูล ประกอบด้วย เมนู และการออกแบบการผล

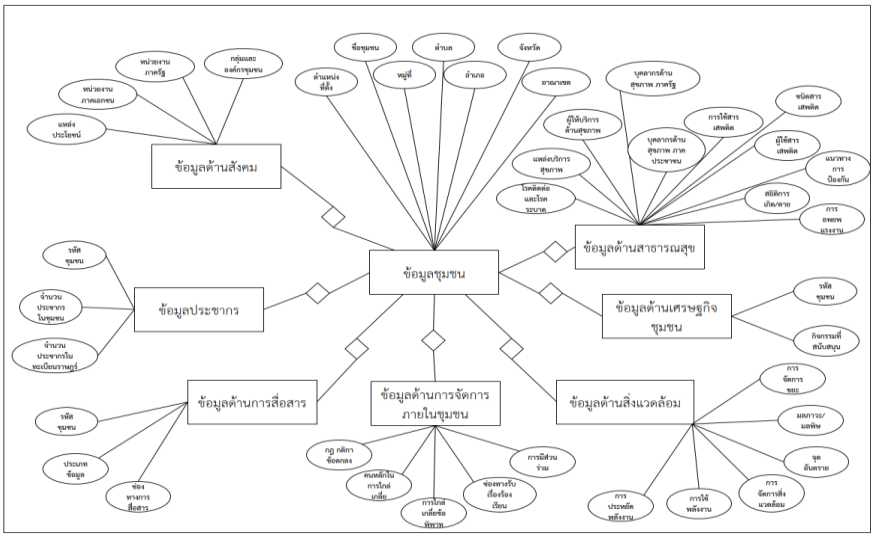

ภาพที่ 1 แผนผังความสัมพันธ์เอนทิตี

1.3 ระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ระบบสารสนเทศพัฒนาบนแพลตฟอร์มของเว็บเทคโนโลยี หรือเว็บแอพพลิเคชั่น (Web Application) ดังนั้นจึงเข้าถึงได้ทุกแพลตฟอร์ม โดยระบบทำงานผ่านเว็บบราวเซอร์ (Web Browser) สามารถเข้าระบบสารสนเทศได้ที่ https://wichai.dru.ac.th/pcm เมื่อเข้าสู่เว็บไซต์จะหน้าแรก โดยแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ คือ ส่วนหัว เมนู และ เนื้อหา แสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 หน้าแรกของระบบสารสนเทศ โดยแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ คือ ส่วนหัว เมนู และ เนื้อหา

สำหรับเนื้อหาระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยจะแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1) ข้อมูลพื้นฐานชุมชน ประกอบด้วย ที่ตั้งของชุมชน อาณาเขต และ ประชากร แสดงดังภาพที่ 3

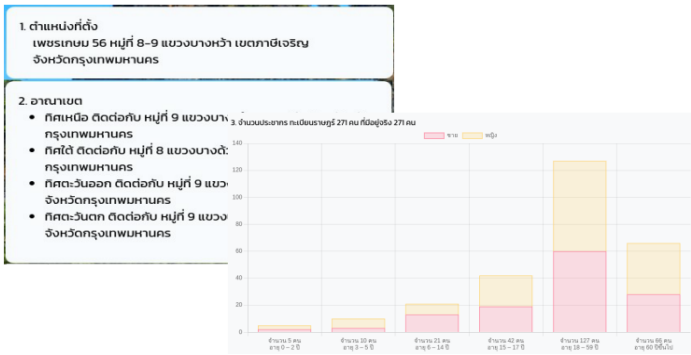

ภาพที่ 3 หน้าข้อมูลพื้นฐานชุมชน

2) ข้อมูลด้านสังคม ประกอบด้วยข้อมูลเป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลกลุ่มและองค์กรชุมชน (2) หน่วยงานและองค์กร ภาครัฐในชุมชน (3) หน่วยงานและองค์กร ภาคเอกชน และ (4) แหล่งประโยชน์ แสดงดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ข้อมูลด้านสังคม

3) ข้อมูลด้านสาธารณสุข/ข้อมูลสถิติชีพ ประกอบด้วยข้อมูลเป็น 6 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลปัญหาโรคติดต่อและโรคระบาด (2) ข้อมูลการจัดบริการดูแลสุขภาพ (3) ข้อมูลสถานที่/แหล่งบริการสุขภาพที่มีใน (4) ข้อมูลผู้ให้บริการ/ดูแลรักษาด้านสุขภาพ (5) ข้อมูลการใช้สารเสพติด และ (6) ข้อมูลสถิติชีพ แสดงดังภาพที่ 5 - 8

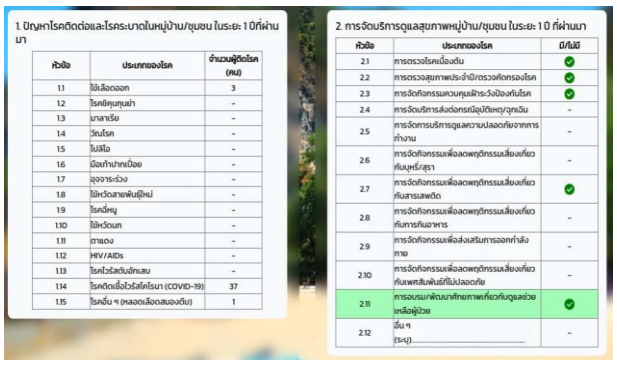

ภาพที่ 5 ข้อมูลปัญหาและโรคระบาดในหมู่บ้าน/ชุมชน และ 2) ข้อมูลการจัดบริการดูแลสุขภาพหมู่บ้าน/ชุมชน

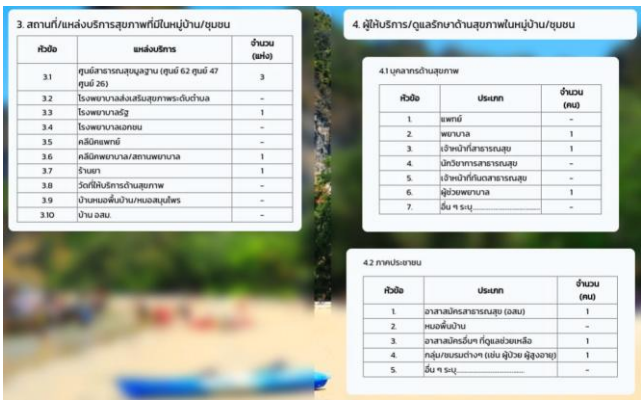

3. สถานที่/แหล่งบริการสุขภาพที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน

หัวข้อ	แหล่งบริการ	จำนวน (แห่ง)
3.1	ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน (ศูนย์ 62 ศูนย์ 47 ศูนย์ 26)	3
3.2	โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล	-
3.3	โรงพยาบาลรัฐ	1
3.4	โรงพยาบาลเอกชน	-
3.5	คลินิกแพทย์	-
3.6	คลินิกพยาบาล/สถานพยาบาล	1
3.7	ร้านยา	1
3.8	วัดที่ให้บริการด้านสุขภาพ	-
3.9	บ้านหมอพื้นบ้าน/หมอสมุนไพร	-
3.10	บ้าน อสม.	-

4. ผู้ให้บริการ/ดูแลรักษาด้านสุขภาพในหมู่บ้าน/ชุมชน

4.1 บุคลากรด้านสุขภาพ

หัวข้อ	ประเภท	จำนวน (คน)
1.	แพทย์	-
2.	พยาบาล	1
3.	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	1
4.	นักวิชาการสาธารณสุข	-
5.	เจ้าหน้าที่กันตสาธารณสุข	-
6.	ผู้ช่วยพยาบาล	1
7.	อื่น ๆ ระบุ.....	-

4.2 ภาคประชาชน

หัวข้อ	ประเภท	จำนวน (คน)
1.	อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม)	1
2.	หมอพื้นบ้าน	-
3.	อาสาสมัครอื่นๆ ที่ดูแลช่วยเหลือ	1
4.	กลุ่ม/ชมรมต่างๆ (เช่น ผู้ป่วย ผู้สูงอายุ)	1
5.	อื่น ๆ ระบุ.....	-

ภาพที่ 6 ข้อมูลสถานที่/แหล่งบริการสุขภาพที่มีในหมู่บ้าน/ชุมชน และ 4) ข้อมูลผู้ให้บริการ/ดูแลรักษาด้านสุขภาพในหมู่บ้าน/ชุมชน

5. การใช้สารเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

5.1 ชนิดสารเสพติด

หัวข้อ	สารเสพติด	มี/ไม่มี
1.	เฮโรอีน	-
2.	ฝิ่น	-
3.	กัญชา	-
4.	สารระเหย (กาว,ทินเนอร์)	-
5.	บุหรี่ธรรมดา	✓
6.	ยาไอซ์	-
7.	ยาม้า	-
8.	ยาอีกายาลิฟ	-
9.	อื่น ๆ (ระบุ).....	-

5.2 กลุ่มของผู้มีสารเสพติด

หัวข้อ	กลุ่มผู้มี	มี/ไม่มี
1.	นักเรียน/นักศึกษา	-
2.	เกษตรกร	-
3.	กรรมกร	-
4.	รับจ้าง	-
5.	แรงงานต่างด้าว	✓
6.	อื่น ๆ (ระบุ).....	-

5.3 แนวทางการป้องกันและที่มีปัญหาสารเสพติด

หัวข้อ	การดำเนินกิจกรรม	มี/ไม่มี
1.	มีการตั้งจุดตรวจ/จุดสังเกตในหมู่บ้าน/ชุมชน	✓
2.	มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ/งานภาครัฐ	-
3.	มีการรณรงค์ปัญหา/กฎ/การห้ามในหมู่บ้าน/ชุมชน	-
4.	มีการป้องกันและให้ความรู้แก่กลุ่มเสี่ยง	✓
5.	มีการส่งผู้มีปัญหาสารเสพติดเข้าบำบัดการบำบัด	-
6.	ส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้ที่เลิกสารเสพติดแล้ว	-
7.	มีการจัดตั้งกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสารเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน	✓
8.	อื่น ๆ (ระบุ).....	-

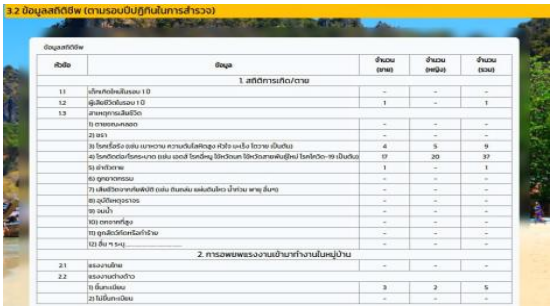

3.2 ข้อมูลสถิติชีพ (ตามรอบปีปฏิทินในการสำรวจ)

ข้อมูลสถิติชีพ

หัวข้อ	ข้อมูล	จำนวน (ชาย)	จำนวน (หญิง)	จำนวน (รวม)
	1. สถิติการเกิด/ตาย			
1.1	เกิดมีชีพ(เป็นคน) (0	-	-	-
1.2	ผู้เสียชีวิต(คน) (0	1	-	1
1.3	สาเหตุการเสียชีวิต			
	1) ตายขณะคลอด	-	-	-
	2) ชรา	-	-	-
	3) โรคหัวใจ(เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจ ม.เร็ว ไขวาย เป็นต้น)	4	5	9
	4) โรคติดต่อ/โรคระบาด (เช่น เอดส์ โรคตับ โรคปอด ไข้หวัดนก ไข้หวัดสายพันธุ์ใหม่ โรคไข้หวัด-19 เป็นต้น)	17	20	37
	5) อ่าน้ำตาย	1	-	1
	6) อุบัติเหตุจราจร	-	-	-
	7) เสียชีวิตจากที่ไม่ทราบ (เช่น ถีบตกน้ำ ผลเดินเดิน น้ำท่วม พายุ ฯลฯ)	-	-	-
	8) อุบัติเหตุอุตสาหกรรม	-	-	-
	9) จมน้ำ	-	-	-
	10) ตกจากที่สูง	-	-	-
	11) ถูกสัตว์กัดหรือทำร้าย	-	-	-
	12) อื่น ๆ ระบุ.....	-	-	-
	2. การอพยพแรงงานเข้ามาทำงานในหมู่บ้าน			
2.1	แรงงานไทย	-	-	-
2.2	แรงงานต่างด้าว			
	1) ที่แจ้งเกิด	3	2	5
	2) ไม่ได้แจ้งเกิด	-	-	-

ภาพที่ 7 ข้อมูลการใช้สารเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน **ภาพที่ 8** ข้อมูลด้านสาธารณสุข ข้อมูลสถิติชีพ

4) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชน ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แสดงดังภาพที่ 9

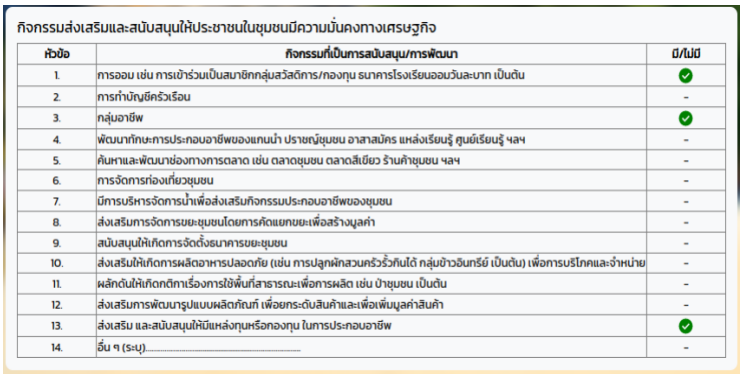

กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

หัวข้อ	กิจกรรมที่เป็นการสนับสนุน/การพัฒนา	มี/ไม่มี
1.	การออม เช่น การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสวัสดิการ/กองทุน ธนาคารโรงเรียนออมวันละบาท เป็นต้น	✓
2.	การทำบัญชีครัวเรือน	-
3.	กลุ่มอาชีพ	✓
4.	พัฒนาทักษะการประกอบอาชีพของแกนนำ ปราชญ์ชุมชน อาสาสมัคร แหล่งเรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้ ฯลฯ	-
5.	ค้นหาและพัฒนาช่องทางการตลาด เช่น ตลาดชุมชน ตลาดสีเขียว ร้านค้าชุมชน ฯลฯ	-
6.	การจัดการท่องเที่ยวชุมชน	-
7.	มีการบริหารจัดการน้ำเพื่อส่งเสริมกิจกรรมประกอบอาชีพของชุมชน	-
8.	ส่งเสริมการจัดการขยะชุมชนโดยการคัดแยกขยะเพื่อสร้างมูลค่า	-
9.	สนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งธนาคารขยะชุมชน	-
10.	ส่งเสริมให้เกิดการผลิตอาหารปลอดภัย (เช่น การปลูกผักสวนครัวรั้วกินได้ กลุ่มข้าวอินทรีย์ เป็นต้น) เพื่อการบริโภคและจำหน่าย	-
11.	ผลักดันให้เกิดกติกาเรื่องการใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อการผลิต เช่น ป่าชุมชน เป็นต้น	-
12.	ส่งเสริมการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับสินค้าและเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า	-
13.	ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีแหล่งทุนหรือกองทุน ในการประกอบอาชีพ	✓
14.	อื่น ๆ (ระบุ).....	-

ภาพที่ 9 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชน

5) ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย (1) การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน/ชุมชน (2) การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ (3) การจัดการใช้พลังงาน แสดงดังภาพที่ 10 - 11

ภาพที่ 10 การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน/ชุมชน

ภาพที่ 11 การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่เอื้อต่อการสร้างเสริมสุขภาพ การจัดการใช้พลังงาน

6) ข้อมูลด้านการจัดการภายในชุมชน ประกอบด้วย (1) ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน (2) ข้อมูลด้านข้อพิพาทในหมู่บ้าน/ชุมชน และ (3) ข้อมูลด้านการปกครองที่ทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข แสดงดังภาพที่ 12 - 14

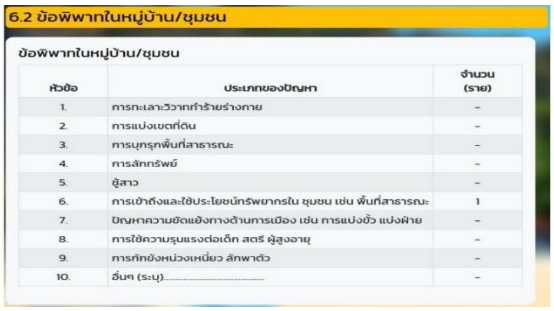

ภาพที่ 12 ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ภาพที่ 13 ข้อมูลด้านข้อพิพาทในหมู่บ้าน/ชุมชน

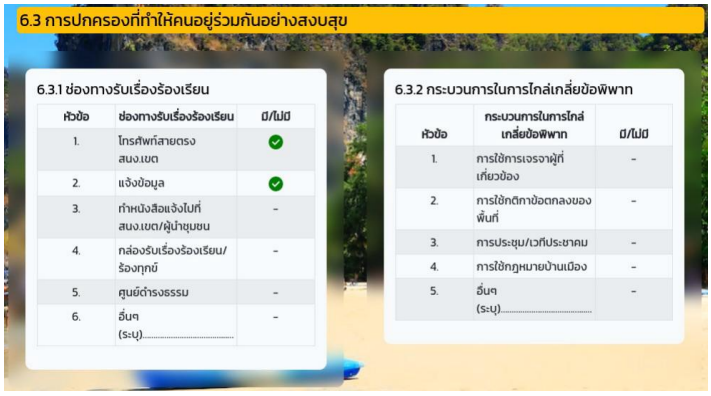

ภาพที่ 14 ข้อมูลด้านการปกครองที่ทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

7) ข้อมูลด้านการสื่อสาร

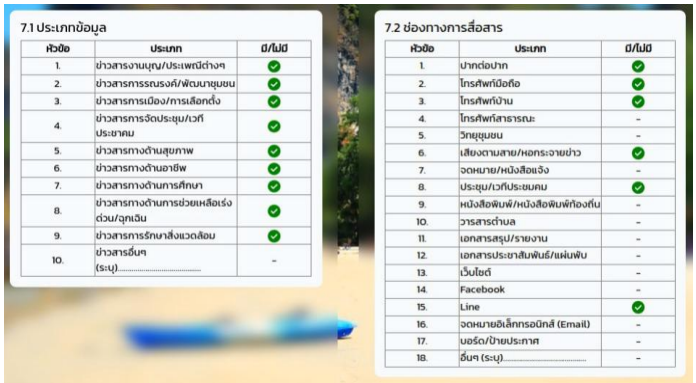

7.1 ประเภทข้อมูล

หัวข้อ	ประเภท	มี/ไม่มี
1.	ข่าวสารงานบุญ/ประเพณีต่างๆ	✓
2.	ข่าวสารการรณรงค์/พัฒนาชุมชน	✓
3.	ข่าวสารการเมือง/การเลือกตั้ง	✓
4.	ข่าวสารการจัดประชุม/เวทีประชาคม	✓
5.	ข่าวสารทางด้านสุขภาพ	✓
6.	ข่าวสารทางด้านอาชีพ	✓
7.	ข่าวสารทางด้านการศึกษา	✓
8.	ข่าวสารทางด้านการช่วยเหลือเร่งด่วน/ฉุกเฉิน	✓
9.	ข่าวสารการรักษาสิ่งแวดล้อม	✓
10.	ข่าวสารอื่นๆ (ระบุ).....	-

7.2 ช่องทางการสื่อสาร

หัวข้อ	ประเภท	มี/ไม่มี
1.	ปากต่อปาก	✓
2.	โทรศัพท์มือถือ	✓
3.	โทรศัพท์บ้าน	✓
4.	โทรศัพท์สาธารณะ	-
5.	วิทยุชุมชน	-
6.	เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว	✓
7.	จดหมาย/หนังสือแจ้ง	-
8.	ประชุม/เวทีประชมคม	✓
9.	หนังสือพิมพ์/หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	-
10.	วารสารตำบล	-
11.	เอกสารสรุป/รายงาน	-
12.	เอกสารประชาสัมพันธ์/แผ่นพับ	-
13.	เว็บไซต์	-
14.	Facebook	-
15.	Line	✓
16.	จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Email)	-
17.	บอร์ด/ป้ายประกาศ	-
18.	อื่นๆ (ระบุ).....	-

ภาพที่ 15 ข้อมูลด้านการสื่อสาร

2. ผลการประเมินความพึงพอใจการใชงานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้ระบบระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้นกับชุมชนในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 51 ชุมชน โดยการทดสอบจากการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นผู้นำชุมชนหรือกรรมการชุมชน ได้ผลการประเมินสรุป ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจการใชงานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านตรงตามความต้องการ			
1.1 ความสามารถในการเรียกใช้งานในระบบฐานข้อมูล	4.42	0.64	มาก
1.2 ความสามารถของระบบในการนำเสนอข้อมูล	4.54	0.54	มากที่สุด
1.3 ระบบฐานข้อมูลมีความถูกต้องครบถ้วน	4.38	0.64	มาก
เฉลี่ย	**4.45**	**0.61**	**มาก**
2. ด้านสามารถทำงานได้ตามหน้าที่			
2.1 ความถูกต้องของการทำงานระบบในภาพรวม	4.42	0.57	มาก
2.2 ความถูกต้องของระบบในการจัดประเภทของข้อมูล	4.58	0.54	มากที่สุด
2.3 ความถูกต้องของระบบในการนำเสนอข้อมูล	4.66	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ย	**4.55**	**0.53**	**มากที่สุด**
3. ด้านความง่ายต่อการใช้งาน			
3.1 ความง่ายในการเรียกใช้ระบบ	4.52	0.50	มากที่สุด
3.2 ความเหมาะสมในการออกแบบหน้าจอโดยภาพรวม	4.76	0.48	มากที่สุด
3.3 ความชัดเจนของข้อความที่บนจอภาพ	4.52	0.50	มากที่สุด
3.4 ความสะดวกในการเข้าใช้ระบบ	4.50	0.51	มาก
3.5 ความน่าใช้ของระบบในภาพรวม	4.50	0.51	มาก
เฉลี่ย	**4.56**	**0.50**	**มากที่สุด**
4. ด้านประสิทธิภาพ			
4.1 ความเร็วในการผลจากการเชื่อมโยงเพจ	4.48	0.58	มาก
4.2 ความเร็วในการนำเสนอข้อมูล	4.42	0.57	มาก
4.3 ความเร็วในการทำงานของระบบในภาพรวม	4.70	0.46	มากที่สุด

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจการใชงานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
เฉลี่ย	**4.53**	**0.54**	**มากที่สุด**
5. ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล			
5.1 การกำหนดสิทธิ์การเข้าใช้ระบบเกิดความปลอดภัยในการใช้งาน	4.56	0.54	มากที่สุด
5.2 ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย	4.60	0.49	มากที่สุด
5.3 ความปลอดภัยของการเข้าถึงข้อมูล	4.68	0.55	มากที่สุด
5.4 การควบคุมให้ใช้งานตามสิทธิ์ผู้ใช้ได้อย่างถูกต้อง	4.50	0.5 1	มาก
5.5 การตรวจสอบสิทธิ์ก่อนใช้งานของผู้ใช้ระบบในระดับต่าง ๆ	4.36	0.56	มาก
5.6 มีระบบป้องกันภัยจากไวรัส, ผู้บุกรุก	4.58	0.50	มากที่สุด
5.7 มีระบบรองรับข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ นำไปใช้ประโยชน์ได้	4.48	0.58	มาก
เฉลี่ย	**4.54**	**0.53**	**มากที่สุด**
เฉลี่ยโดยรวม	**4.53**	**0.43**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินความพึงพอใจการใช่งานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ใช้งานมีความพึงพอใจต่อการใช้งาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.43) โดยด้านที่มีความพึงพอใจต่อการใช้งานอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ด้านสามารถทำงานได้ตามหน้าที่ มีระดับปความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.53) และด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.53)

จากผลการพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผู้นำชุมชนได้มีการนำระบบสารสนเทศชุมชมไปใช้ประโยชน์ในการจัดการข่อมูลที่ดี สามารถนำมาเป็นตัวช่วยในการวางแผนพัฒนาชุมชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ เพื่อรองรับการจัดการชุมชนแบบมีสวนร่วม โดยที่ประชาชนจะได้รับข้อมูลเพื่อร่วมกันคิดร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนเกิดการพัฒนาชุมชนได้ตรงตามความต้องการของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาระบบสารสนเทศชุมชน เพื่อการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ระบบฐานข้อมูลชุมชนของเขตภาษีเจริญ ได้ออกแบบให้ง่ายต่อการใช้งาน โดยออกแบบเว็บแอพพลิเคชั่น โดยระบบจะทำงานผ่านเว็บบราวเซอร์ (Web Browser) สามารถเข้าระบบสารสนเทศได้ที่ https://wichai.dru.ac.th/pcm เมื่อเข้าสู่เว็บไซต์จะหน้าแรก โดยแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ คือ ส่วนหัว เมนู และ เนื้อหา โดยกำหนดหมวดหมู่สำคัญที่จะไว้บนเว็บไซต์ 7 หมวด คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานชุมชน/ข้อมูลประชากร 2) ข้อมูลด้านสังคม 3) ข้อมูล ด้านสาธารณสุข/ข้อมูลสถิติชีพ 4) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจชุมชน 5) ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม 6) ข้อมูลด้านการจัดการภายในชุมชน และ 7) ข้อมูลด้านการสื่อสาร สอดคล้องกับเอกรัฐ ปัญญาเทพ และคณะ [8] ได้กล่าวถึงการพัฒนาต้นแบบระบบจัดการข้อมูลชุมชน สร้างเป็นเว็บแอพพลิเคชัน โดยออกแบบกระบวนการจัดการข้อมูลชุมชนจากการประยุกต์ใช้แนวคิดของกรอบการดำเนินงานบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ได้แนวทางการจัดการระบบข้อมูลชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของศูนย์ดิจิทัลชุมชนและภาคประชาชนที่ใช้เป็นแนวทางในการจัดการระบบข้อมูลชุมชนซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อมูลทั่วไปของชุมชน เกษตรกรรม สาธารณสุขชุมชน สาธารณภัย และข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ตามความต้องการใช้ข้อมูลของชุมชน

2. การประเมินผลประสิทธิภาพการใช้งานระบบสารสนเทศชุมชมของเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานครที่พัฒนาขึ้น โดยการทดสอบจากการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำชุมชนหรือกรรมการชุมชน

จำนวน 51 ชุมชน พบว่าผู้ใช้งานมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้งาน โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.43) โดยด้านที่มีประสิทธิภาพการใช้งานดีที่สุด คือ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน มีระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.56, S.D. = 0.50) รองลงมา คือ ด้านสามารถทำงานได้ตามหน้าที่ มีระดับประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}$ = 4.55, S.D. = 0.53) สอดคล้องกับสุกัญชลิกา บุญมาธรรม [9] ได้การพัฒนาระบบฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในจังหวัดเพชรบุรี กรณีศึกษาอำเภอบ้านลาด (บ้านลาดโมเดล) พบว่ามีในภาพรวมผู้ประเมินให้การยอมรับระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยที่ 4.53 ประเด็นด้านฟังก์ชันการทำงาน อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยที่ 4.45 ประเด็นด้านประสิทธิภาพการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยที่ 4.53 ประเด็นด้านความง่ายต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยที่4.54 และประเด็นด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระดับมากที่สุดเฉลี่ยที่ 4.65 โดยระบบสารสนเทศชุมชนของเขตภาษีเจริญที่พัฒนาขึ้นสามารถเป็นตัวชวยในการจัดการขอมูลที่ดี สามารถนำมาเป็นตัวช่วยในการวางแผนพัฒนาชุมชนในพื้นที่เขตภาษีเจริญ เพื่อรองรับการจัดการชุมชนแบบมีสวนร่วม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หน่วยงานของเขตภาษีเจริญ และชุมชมสามารถใช้ระบบสารสนเทศนี้เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลชุมชนเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ตรงและเหมาะสมกับสภาพความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

1.2 ฐานข้อมูลนี้ควรได้รับการดูแลและพัฒนาเพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานของเขตภาษีเจริญ และชุมชมจะได้นำไปใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งถัดไป

2.1 ควรมีงานวิจัยการพัฒนาฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนของเขตภาษีเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หน่วยงานของเขตภาษีเจริญ

2.2 ควรมีงานวิจัยการพัฒนาระบบสารสนเทศติดตามการดำเนินงานของชุมชนของเขตภาษีเจริญ เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ในการพัฒนาชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

[1] สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องคการมหาชน). (2566). *แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 – 2570.* https://www.dga.or.th/wp-content/uploads/2024/04/แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล-ราชกิจจา.pdf

[2] พีรพัฒน พันศิริ. (2566). *เทคโนโลยีสารสนเทศในงานพัฒนาชุมชน* [เอการที่ไม่มีการตีพิมพ์]. คณะมนุษยศาสตรและสังคมศาสตร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

[3] เยาวลักษณ์ งามแสนโรจน์, ชัยวุฒิ โกเมศ, พิกุล แสงงาม, ธัญลักษณ์ งามขำ, และชนันกาญจน์ สุวรรณเรือง. (2567). การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการจัดการข้อมูลชุมชน กรณีศึกษาตำบลนาครัว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง.*วารสารวิชาการการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ*, 10 (1), 125-142.

[4] สำนักงานเขตภาษีเจริญ. (2566). *แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตภาษีเจริญ.* https://webportal.bangkok.go.th/public/user_files_editor/89/ITA/O10/O10-2565.pdf

[5] ถนอมขวัญ อยู่สุข. (2563). การบริหารการพัฒนาชุมชนไทยในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT). *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 5(3), 605-618.

[6] วศิน เพิ่มทรัพย์. (2563). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ฉบับปรับปรุง.* กรุงเทพมหานคร: โปรวิชั่น.

[7] เกศรา โชคนำชัยสิริ เทวพงศ์ วงศ์เขื่อนแก้ว และเมธีย์ ชะรัดรัมย์. (2565). *ประเด็นความรู้ของกลุ่มงานพัฒนาองค์กรและขับเคลื่อนกำลังคน เรื่อง งานระบบฐานข้อมูล สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง.* ค้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2565. จาก https://mwi.anamai.moph.go.th/th/workgroups-knowledge/download?did=26073&id=81271&lang=th&mid=36256& mkey=m_document&utm_source=chatgpt.com

[8] ภาคีไนย กลิ่นภักดิ์, เจษฎากรณ พานทอง, พงษดนัย งูนิ่ม, วีรชัย แตงจอก และนันทพันธ คดคง. (2565). ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาชุมชน. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(11), 441-453.

[9] เอกรัฐ ปัญญาเทพ, อรสา เตติวัฒน์, หทัยทิพย์ สินธุยา และณัฐิยา ตันตรานนท์. (2564). แนวทางการจัดการระบบข้อมูลชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของศูนย์ดิจิทัลชุมชนและภาคประชาชน. *สักทอง : วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สทวท.)*, 8(2), 75-86.

[10] สุกัญชลิกา บุญมาธรรม. (2563). การพัฒนาระบบฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของชุมชนในจังหวัดเพชรบุรี กรณีศึกษาอำเภอบ้านลาด (บ้านลาดโมเดล). *วารสารวิชาการนวัตกรรมการจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 7(1), 51- 62.

[11] วิชชา ฉิมพลี สุระสิทธิ์ ทรงม้า และอรศิริ ศิลาลัย. (2555). *การออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี* . มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

[12] สุเมธ พิลึก และจักรพันธ์ จันทร์เขียว. (2559). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการเงินกองทุนสวัสดิการชุมชน กรณีศึกษาจังหวัดนครสวรรค์. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี*, 5 (1), หน้า 48 – 59.

[13] บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.